



## ОУ „КОЧО ЧЕСТИМЕНСКИ“

с. Пищигово, ул. „Първа“ № 8, общ. Пазарджик, обл. Пазарджик  
**тел. 0899894748**, e-mail: [info-1302299@edu.mon.bg](mailto:info-1302299@edu.mon.bg) [1302299@edu.mon.bg](mailto:1302299@edu.mon.bg)  
[ouspistigovo@abv.bg](mailto:ouspistigovo@abv.bg), <https://oukochochestimenski.org/>

е представянето на приобщаването образование. Всяко дете има право на достъп до образование независимо от етническият му произход, наличното на място и икономическото положение на семейството му и това право е залегнато в Конституцията на СОН за правата на детето. Процесът на приобщаване съответства на това право и е предвиден за всяко дете за активното му участие в училищната среда.

Утвърждавам: .....  
/Мария Златарева/

Програмата е изграждана в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на ранни възможности на всички българските граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Училищната програма се базира на:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаването образование, определяща държавния образователен стандарт за приобщаването;
- Стратегия за развитие на ОУ „Кочо Честименски“ 2020/2024г.

## ПРОГРАМА

### ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ (2020– 2024)

- Национална програма за социално-профессионален ръст (2012 – 2020 г.);
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образоването.

Програмата включва редът и начините за оказване на общ и допълнителна подкрепа на всички деца и ученици, които имат необходимост от такива в ОУ „Кочо Честименски“, съобразно истовите лични интереси, потребности и нужди.

Уязвими групи в ОУ „Кочо Честименски“ са деца и ученици в риск, застрашени или жертва на насилие, деца-полусирари, деца от различни етнически групи и с други идентифицирани нужди. Уязвимите групи не успяват да получат достъп до възможностите, които предлага обществото и икономиката или попадат в ситуация на

Актуализация на плана за действие приет с решение на ПС с Протокол № 13/14.09.2023 и е утвърден със Заповед № 638/14.09.2023 г.

## I. УВОД

Настоящата програма цели да начертава целите и задачите на работа с деца и ученици от ОУ „Кочо Честименски“ и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование. Всяко дете има право на достъп до образование независимо от етническият му произход, наличието на увреждане или икономическото положение на семейството му и това право е залегнало в конвенцията на ООН за правата на детето. Процесът на приобщаване се състои в търсене на ресурси на всяко дете за активното му участие в училищната общност.

Програмата е изгответа в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички българските граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Училищната програма се базира на:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование, определяща държавния образователен стандарт за приобщаващо образование;
- Стратегия за развитие на ОУ „Кочо Честименски“ 2020/2024г.
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество (2010 – 2020 г.);
- Национална стратегия на Р. България за интегриране на ромите (2012 – 2020 г.);
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

Програмата включва редът и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца и ученици, които имат необходимост от такива в ОУ «Кочо Честименски», съобразно неговите лични интереси, потребности и нужди.

Уязвими групи в ОУ «Кочо Честименски» са деца и ученици в риск, застрашени или жертва на насилие, деца – полусираци, деца от различни етнически групи и с други идентифицирани нужди. Уязвимите групи, не успяват да получат достъп до възможностите, които предлага обществото и икономиката или попадат в ситуация на риск или социално изключване. Необходима е целенасочена политика на интеграция и предоставяне на равни възможности на децата от етническите малцинства, деца със

специални образователни потребности, деца с увреждания, деца с хронични заболявания, деца жертви на насилие както и деца на многодетни семейства. Това са така наречените уязвими групи деца.

## **II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА :**

- Пълноценна социализация на децата от уязвими групи;
- Гарантиране на равен достъп до качествено образование за деца от уязвими групи;
- Утвърждаване на интеркултурно, гражданско и приобщаващо образование като неотменна част от процеса на модернизация на училището;
- Гарантиране на равен достъп до качествено образование за деца от уязвими групи;
- Откриване и развитие на уникалните заложби на децата от уязвимите групи;

## **III. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ:**

### **Дейности за повишаване компетентностите на учителите за работа с деца от уязвими групи:**

1. Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда;
2. Изграждане и функциониране на информационна система за проследяване на деца в рисък;
3. Прилагане на разнообразни практики насочени към съхраняване и развитие на културната идентичност на децата от етническите малцинства;
4. Ранно идентифициране на деца от уязвими групи;
5. Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;

## **IV. ДЕЙНОСТИ ЗА ИНТЕГРАЦИЯ НА ДЕЦАТА ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА И ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА УЧИЛИЩНАТА ГТОВНОСТ:**

1. Създаване на условия за успешна адаптация на децата от уязвимите групи и пълноценно включване в образователния процес;

2. Повишаване на степента на училищна готовност на децата от уязвимите групи за осигуряване на равен старт в училище;
3. Подобряване на здравният статус на децата от уязвими групи чрез редовно наблюдение на здравното, физическото и психомоторно развитие;
4. Превенция на пренебрегването, насилието и други рискове в ранна детска възраст. Осигуряване на подкрепа за деца, живеещи в неблагоприятна семейна, емоционална и културна среда;
4. Ранно оценяване на индивидуалните потребности на децата с цел да им се предложи и осигури адекватна помощ;
5. Преодоляване на затрудненията на децата с обучителни проблеми в подготовката за училище чрез осигуряване на специализирана помощ в обучението, общуването, справянето с емоционални и други проблеми.
6. Подкрепа на разнообразни съвместни изяви на деца от различни етнически общини за съхраняване и развитие на общите и специфични традиции по регион.

## **V. ДЕЙНОСТИ ЗА ФОРМИРАНЕ И РАЗВИТИЕ НА РОДИТЕЛСКИ УМЕНИЯ И ПОДКРЕПА КЪМ РОДИТЕЛИТЕ:**

1. Повишаване на родителския капацитет за отглеждане и възпитание на децата чрез предоставяне на възможности на родителите от уязвими групи за придобиване на познания, трениране на умения и създаване на нагласи за отговорно и зряло родителство.
2. Повишаване ролята на родителите като основен фактор в социалното, здравното и емоционалното развитие на децата.
3. Мотивиране и активно включване на родителите в интеграционния процес, както и приемане идеята за ценността на образованието за бъдещето на децата им.
4. Преодоляване на негативните нагласи и стереотипи на останалите родители към малцинствените и уязвими групи чрез взаимно опознаване и приемане на различията.
5. Провеждане на информационни кампании и родителски срещи за родителите с цел на взаимните ползи от интегрираното обучение на децата от уязвими групи.

6. Ангажиране на родителите на деца от уязвими групи в училищни настоятелства и съ обществени съвети; ~~стя на детето и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.~~

## **VI. ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ**

Подкрепата на личностното развитие се осъществява във връзка с разработените областни стратегии за покрепа на личностното развитие, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

### **2.1 Обща подкрепа**

За организиране на покрепата на личностното развитие в ОУ „Кочо Честименски“ за координатор е определен учител, който изпълнява функциите си съобразно Наредбата за приобщаващото образование.

Общата подкрепа в ОУ „Кочо Честименски“ се осъществява от екип, ръководен от координатора. Общата подкрепа е насочена към развитие на потенциала на всяко дете и ученик. Общата подкрепа включва различна екипна работа също така и между отделните специалисти и осигуряване или насочване към занимания по интереси. Заниманията по интереси могат да се организират в ОУ „Кочо Честименски“, по време на целодневното обучение, по проекти или под друга форма.

Кариерното ориентиране, провеждано от учителя специалист също е част от общата подкрепа на учениците от първи до последния клас за училището.

В ОУ „Кочо Честименски“ функционира училищна библиотека, която чрез осъществяване на различни дейности представлява част от общата покрепа на децата и учениците. Морални и материални награди също са част от предоставяната от ОУ „Кочо Честименски“ обща подкрепа.

Общата подкрепа включва и други дейности, подробно описани в Наредбата за приобщаващото образование.

### **2.2. Допълнителна подкрепа**

Допълнителната покрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определено дете или ученик от ОУ „Кочо Честименски“

~~При необходимост се изработка индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесното възприемане от ученика, а също се тъка се икономия и~~

Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.

#### УЧЕНИЦИ

Учениците за които може да се поисква оценка на способностите са от следните уязвими групи:

- деца със специални образователни потребности – в началото на учебната година ;
- деца с хронични заболявания;
- деца в рисък;

#### Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа включва:

- работа с дете или ученик по конкретен случай;
- психо- социална рехабилитация ;
- рехабилитация на слуха ;
- зрителна рехабилитация ;
- рехабилитация на комуникативни нарушения ;
- осигуряване на достъпна архитектурна среда ;
- специализирани средства ;
- ресурсно подпомагане ;

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите.

Ако Регионалният център препоръча допълнителна подкрепа, но родителите отказват, ОУ „Кочо Честименски“ уведомява отдел „Закрила на детето“ към АСП по местоживееще на детето с цел да социалните служби да окажат съдействие и ако се налага помош на родителите за осъзнаване на нуждите на детето.

При наличие на **три и повече деца/ученици** в паралелка се осигурява помощник-учител за подпомагане работата на учителите. Задълженията на помощник-учителите са упоменати в Наредбата за приобщаващото образование.

При необходимост се изработка индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по- лесното възприемане от ученика, а също се така се изготвя и

индивидуален учебен план или учебен план за обучение в комбинирана форма на обучение. За ученици с изявени дарби също се изработва индивидуален учебен план.

## VII. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Действие	Срок	Отговорник	Забележка
Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа	постоянен	Кл.ръководител	
Екипна работа на учителите от даден клас	постоянен	класни ръководител, учители	при необходимост
Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа	до 14.09.2023г.	Директор	
Награждаване на ученици	Текущ	Директор	при определен повод за поощрение
Действия на училищната библиотека, свързани с четивна грамотност	м. Ноември 2023г., м. Април 2024г.	завеждащ библиотека	да се направи по повод Деня на книгата
Представяне на действия по интереси в училището	м. Септември 2023г.	учители в ПИГ	
Кариерно ориентиране и консултиране на учениците от 3 до 7 кл.	м. Декември 2023г., м. Май 2024г.	Учител-специалист	
Идентифициране на ученици със СОП	целогодишно	класни ръководител	
Оценка на потребности на ученици със СОП	целогодишно	Комисия от РЦППО	не по-късно от 3 месеца след идентифициране на нуждата
Психологическа подкрепа	целогодишно	Психолог	

и консултации			
Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище	Целогодишно	директор, учители, психолог	
Стимулиране участието на деца с изявени дарби в състезания и олимпиади	Целогодишно	Учители	
Стимулиране участието на деца и учениците от различни етнически групи в състезания и олимпиади	Целогодишно	Учители	
Съвместни дейности с УКБПМН	целогодишно, по график	УКБПМН, директор	
Обучение на педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда	по график, заложен в план за квалификация	директор, председатели на ЕЕК	

### VIII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и други. Всички участници в образователния процес (семейство, детска градина, училище, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

Всяка една от дейностите е фокусирана върху изграждане на среда, която да утвърждава принципа на равните възможности и липсата на дискриминация по отношение на пол, възраст, религиозни убеждения, физически увреждания и др.

Комплексните дейности по програмата ще допринесат за преодоляване на различията, осигуряване на равен достъп, успешна социализация и мотивация на деца и родители за участие в образователния процес. Равния достъп до образование и качествено образование са взаимно свързани- равният достъп до качествено образование разкрива пълния си потенциал само ако до него има достъп всяко българско дете.

Програмата подлежи на актуализация при необходимост.